

MASTER UNIVERSITARIO EN GESTIÓN Y VALORACIÓN URBANA

RESUMEN PROYECTO DE TESIS

Autor del Proyecto de Tesis: Francisco Casanova Mesequer

Director de la Tesis: Rolando Biere

Título del Proyecto de tesis: ***La incidència de la participació ciutadana en l'agenda pública de la regeneració urbana. El cas de Trinitat Nova.***

Els processos urbans que han viscut les nostres ciutats als últims temps han comportat un **repartiment desigual** en el territori de les condicions de vida en correspondència amb una segregació espacial dels grups socials segons renda, qüestió reforçada amb la inèrcia d'unes polítiques urbanístiques que han interpretat el territori en clau preferentment econòmica. Els barris més desfavorits d'aquesta relació, associats a les capes més baixes de la societat, solen presentar una sèrie de característiques comuns com ara el baix nivell d'inversió pública i privada, importants déficits urbans o el deteriorament del seu parc edificat.

No obstant, també és característic d'aquests barris les dinàmiques comunitàries associades als moviments veïnals reivindicatius de serveis i equipaments, qüestió important, ja que han generat un escenari favorable per a l'experimentació de noves formes de govern en xarxa o **governança** (coordinació horitzontal de ciutadans, tècnics, govern multinivell,...) on s'estan traspassant lideratges, incorporant valors i assajant metodologies que afecten tant a les estructures dels processos com als propis resultats.

Amb aquest estudi es vol abordar una experiència de validesa reconeguda que, sota aquest nou paradigma, hagi desenvolupat una reforma urbanística, per a identificar i analitzar els elements de canvi i els seus efectes reals. El cas escollit és el **Pla Comunitari** del barri de la **Trinitat Nova** (PCTN) de Barcelona, experiència participativa que va engegar i liderar la definició d'un nou Pla Especial de Reforma Interior (PERI) amb l'objectiu d'enfrontar-lo a un PERI anterior, elaborat per Ajuntament i Generalitat, considerat pels veïns com insuficient o inadequat per a assolir les seves aspiracions com a barri.

La hipòtesi de partida és que la participació activa de la ciutadania en un procés de reforma urbana pot generar una força efectiva que contraresti les tendències mercantilistes de l'urbanisme actual. Per tant, **l'objectiu** d'aquesta tesi serà comprovar la capacitat d'aquesta experiència a Trinitat Nova per provocar un canvi real de direcció en la inèrcia dels processos de regeneració urbana, és a dir, valorar en quin grau s'ha aconseguit contrarestar la dinàmica mercantilista habitual i incorporar criteris que, contextualitzats a la realitat del barri, prioritzen la millora de la qualitat de vida dels veïns.

Per a tal propòsit, tenint en compte les característiques concretes del barri i la seva població, es planteja establir uns **criteris de qualitat** que ens permetin realitzar una **anàlisi comparativa** dels diferents documents de definició urbanística que s'han generat al llarg del procés participatiu i avaluar així, si amb aquesta evolució s'han aconseguit alterar característiques substancials del model urbanístic.

La recopilació i estudi de la literatura de referència ens permetrà, a més de definir els criteris abans esmentats, generar la base teòrica per establir les conclusions de l'estudi i exposar altres casos similars de participació ciutadana efectiva i les seves conseqüències, que ens serviran per reforçar aquesta tesi.

Per altra banda, la **perspectiva temporal** (una dècada des de l'aprovació de últim PERI) ens permetrà valorar la conveniència de les propostes aportades al seu moment i la deriva que aquestes hagen pogut prendre; comparar les expectatives primeres amb la situació actual; i observar eventuais perversions, intrínseques al sistema, que s'hagen produït durant l'execució del Pla (especulació immobiliària, processos de gentrificació,...)

La metodologia proposada per a la investigació es basa en l'anàlisi de la documentació (de caràcter qualitatiu i quantitatiu) existent al voltant del cas, així com, en la realització d'entrevistes a diferents actors involucrats. Amb això, més una anàlisi comparativa amb el PERI anterior i junt amb el recolzament teòric de diferents autors de referència, s'establiran una sèrie de criteris que ens permetin avaluar el grau d'èxit de l'experiència abordada.